

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2015-11-03
Besvaras senast
2015-11-11 kl. 12.00

Till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

2015/16:214 Ålarvet på Ålakusten

Sverige undertecknade år 2011 Unescos konvention om tryggnad av det immateriella kulturarvet. Institutet för språk och folkminnen har sedan dess uppdraget att utveckla konventionsarbetet i Sverige och institutet har påbörjat en nationell förteckning över immateriella kulturarv.

Den 15 oktober 2015 erkändes Ålarvet på Ålakusten som immateriellt kulturarv av Institutet för språk och folkminnen. Institutet skriver bland annat följande på sin hemsida:

"Namnet Ålarvet syftar på det kulturarv som tagit form kring fisket av ål längs Skånes östkust, kallad Ålakusten. Förutom själva fisket, med dess specifika redskap, kunskap och organisation, rör det sig om traditioner och kunskap kring mat och måltider, muntlig tradition i form av berättelser och speciella benämningar, byggnadstraditioner samt kunskapen om den så kallade hommabåten."

För att kunna upptas som ett levande kulturarv av Unesco måste kulturen kring ålfisket förbli just levande. Dessvärre hotas ålfisket i dag från flera håll.

Ett av hoten är dagens regelverk, som syftar till att minska antalet ålfiskare genom att inte bevilja tillstånd för ny ägare vid generationsväxling eller när tillståndshavare av annan anledning upphör med sitt ålfiske. Antalet ålfiskare har näst intill halverats sedan 2006.

I sammanhanget bör framhållas att ålfisket på östkusten i dag bedöms påverka ålbeståndet i Östersjön med 2 procent (Willem Dekker, Aqua Reports 2015:11. SLU. *Assessment of the eel stock in Sweden, Spring 2015*, s. 4). Denna påverkan kan jämföras med vattenkraftens: mellan 70 och 90 procent av blankålarna dör eller skadas varje år när de vandrar genom turbinerna i vattenkraftverken.

Ålfiskarna besitter ovärderliga kunskaper om ålen som behövs om vi ska kunna förstå och skydda den bättre. Ålfiskarna har dessutom tagit många initiativ för att stärka ålbeståndet. Genom Ålfonden finansierar de utsättning av glasål i Östersjön. De arbetar också inom Ålakademin för att uppnå bättre vattenkvalitet i Östersjön. Om ålfiskarna skulle försvinna, skulle också stora kunskaper och viktiga traditioner gå förlorade.

Med anledning av ovanstående vill jag ställa följande fråga till statsrådet Sven-Erik Bucht.

Avser regeringen att ändra regelverket kring generationsväxling och annan överlåtelse av ålfisketillstånd för att säkerställa att det nationella immateriella kulturarvet kring ålfisket kan fortleva?

.....
Maria Malmer Stenergard (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Anders Norin